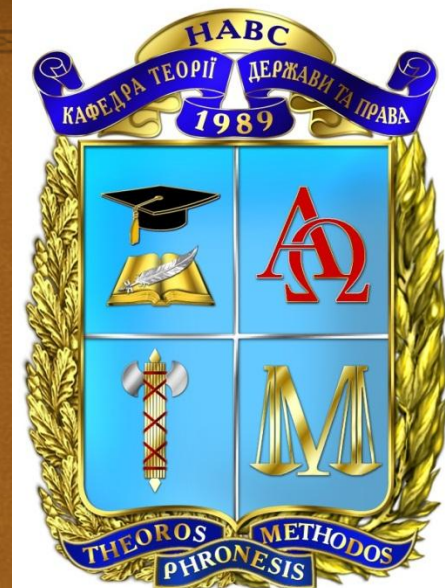

КАФЕДРА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

ЛЕКЦІЯ :

з дисципліни «Юридична деонтологія»
на тему № 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- 1. Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань.
- 2. Поняття, предмет і завдання юридичної деонтології.
- 3. Внесок римських юристів у світову юридичну теорію та юридичну практику.
- 4. Поняття та основні риси юридичної діяльності.
- 5. Структурна характеристика та класифікації юридичної діяльності.

Основні терміни:

деонтологі
я

юридична
деонтологі
я

юрист

правова
діяльність

юридична
діяльність

Теми рефератів:

«Моральний обов'язок» як основна
категорія деонтологічної науки

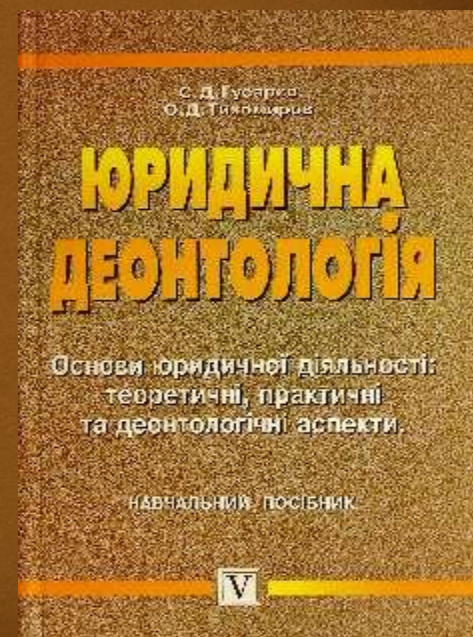
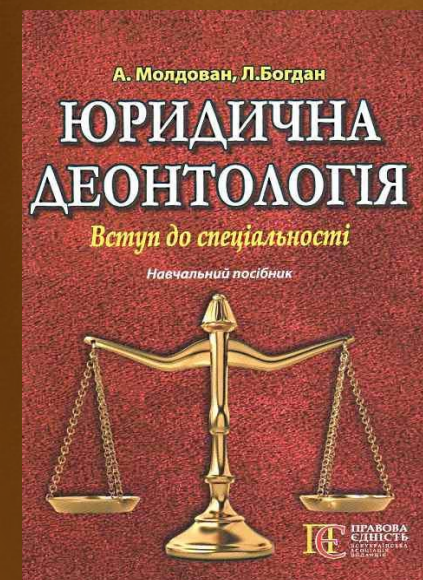
Соціальна роль професійної діяльності
юристів у сучасній Україні

Спеціалізація юридичної діяльності

Література:

-
- Аристотель. Большая этика // . Соч. в 4 т. – Т.4. – М.: Мысль, 1983. – С. 295-374.
 - Біленчук П.Д., Сливка С.С. Правова деонтологія / Підручник для вищих навчальних закладів. – К.: "Атика", 1999. – С. 128-153.
 - Горшенев В.М., Бенедик И.В. Юридическая деонтология: Учеб-ное пособие. – К.: УМК ВО при Минвузе УССР, 1938. – 80 с.

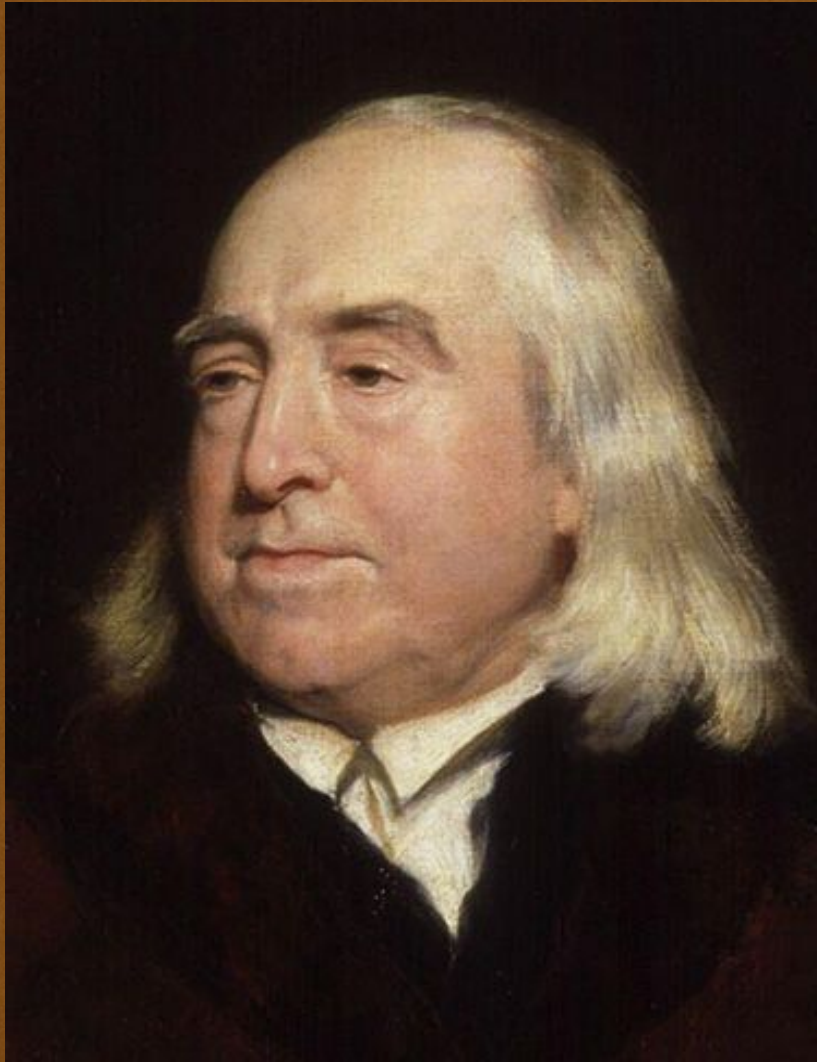
1. Загальні відомості про систему наукових деонтологічних знань

До питань співвідношення права і моралі, етики юристів за останні десятиліття так чи інакше зверталось багато вчених: Агешин Ю.О., О. М. Бандурка, І. В. Бенедик, І. В. Бризгалов, В. М. Горшенев, С. Д. Гусарев, О. М. Карпов, М. В. Коваль, В. О. Криволапчук, А. Р. Крусян, О. О. Лукашова, М. І. Малишко, В. С. Нерсесянц, М. Ф. Орзих, О. І. Осауленко, О. М. Пасько, О. Ф. Скакун, С. С. Сливка, О. Д. Тихомиров, О. М. Цільмак, Г. О. Цирфа, О. В. Шмоткін. та інші

Юридична деонтологія як навчальна дисципліна – це система загальних наукових знань про юридичну науку та юридичну практику, про вимоги до працівників юридичної сфери та систему формування професійних особистих якостей працівників.

Юридична деонтологія як наука – поряд з навчальною дисципліною існує однойменна галузь наукових знань, що характеризується як сфера дослідницької діяльності, результати якої ретранслюються у сферу юридичної освіти та юридичної практики, дозволяють забезпечити належний рівень здійснення професійної діяльності юристів.

Бентам Ієремія (Джеремі)

(1748 – 1832 рр.) –
англійський
юрист, філософ,
соціолог, ідеолог
лібералізму.

Автор праці
«Деонтологія, або
Наука про
мораль».

2. Поняття, предмет і завдання юридичної деонтології

- «деонтологія»
 - «ОНТОЛОГІЯ» -сущє а deon (deontos) - потрібне
 - ЛОГІЯ - СЛОВО, ПОНЯТТЯ, ВЧЕННЯ

Юридична деонтологія

- У загальному розумінні
 - це наука про обов'язки юриста, про кодекс його професійної поведінки, правила поведінки
- У вузькому розумінні
 - наука про застосування загальних норм моралі у діяльності юриста
- У широкому розумінні
 - наука, що аналізує психологічні, політичні, естетичні та етичні і звичайно моральні вимоги, які регламентують ставлення юриста до – клієнта, своїх і чужих колег, до всіх оточуючих

Юридична деонтологія

- – це галузь юридичної науки та навчальна дисципліна, що представляє собою узагальнену систему знань про юридичну теорію і практичну діяльність, внутрішній імператив службового обов'язку юриста, а також кодекс фахового поведіння юриста, оптимальну збірку правил, що дозволяють, рекомендують або забороняють юристу керуватися ними у відносинах, що виникають у нього під час виконання службових (посадових)

Предмет юридичної деонтології

```
graph TD; A[Предмет юридичної деонтології] --> B[це система правових, політичних, психологічних, етичних норм, що визначають режим спілкування юриста з людьми, взаємовідносини з клієнтами і його поведінкою.]; A --> C[це звід правил, якими має користуватись юрист.];
```

□ це система правових, політичних, психологічних, етичних норм, що визначають режим спілкування юриста з людьми, взаємовідносини з клієнтами і його поведінкою.

□ це звід правил, якими має користуватись юрист.

• *Завдання юридичної деонтології*

- розкрити значення професійного обов'язку, відповідальності юриста у правничій діяльності
- визначити систему правил і вимог до юристів в їх взаєминах з клієнтом
- виявити, за яких умов конкретні взаємини можуть бути здійснені

• Структура юридичної деонтології

- вступ до курсу

- особа юриста, його особисті якості через призму окремих напрямків професійної діяльності та особливостей юридичної професії взагалі

- зміст та об'єкти впливу юридичної діяльності, що також характеризує її в різних аспектах

- ознайомлення з юридичною діяльністю та її основними формами прояву

- нормативна основа здійснення професійної діяльності юристів, що в правовому аспекті має особливе значення

2. Внесок римських юристів у світові юридичну теорію та юридичну практику

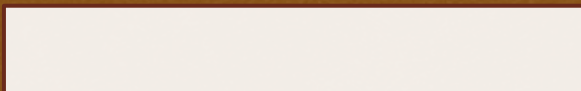

- Почали відрізняти світське право – *jus* від правил релігії – *fas*;
- Джерелом права визнався звичай;
- Відбувся відхід від божественного права;
- Поділ юристів за видами діяльності (складання юридичних актів; надання правової допомоги приватним особам; ведення процесуальних справ);
- Започаткування юридичної освіти;
- Формування класичного римського права (Кодекс Юстиніана, Закон XII таблиц).

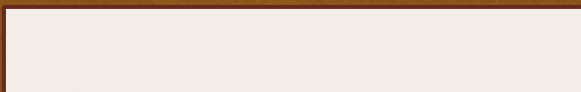
Видатні римські юристи I – III ст.

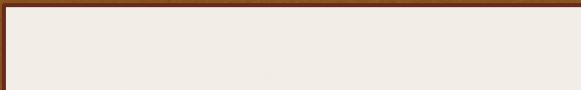
Папініан

Павло

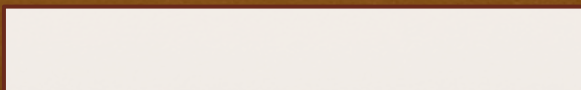
Ульпіан

Гай

Модестін

4. Поняття та основні риси юридичної діяльності

Юридична діяльність – це різновид правової діяльності, що здійснюється у сфері права юристами на професійній основі з метою отримання правового результату, задоволення потреб та інтересів соціальних суб'єктів відповідно до вимог права

Ознаки юридичної діяльності:

- здійснюється у сфері права
- здійснюється юристами-фахівцями на професійній основі
- спрямована на організацію діяльності інших суб'єктів права

Ознаки юридичної діяльності:

- метою є впорядкування та узгодження суспільних відносин
- використовуються як правові, так і не правові засоби
- правова регламентація юридичної діяльності
- здійснюється у формі практичної, наукової та освітньої діяльності

Зміст юридичної діяльності.

- Ведення юридичної справи
- Складання юридичних документів
- Юридичне консультування
- Виступи в юридичних установах
- Тлумачення текстів нормативно-правових актів
- Правове виховання, правова агітація та пропаганда правових знань
- Правове навчання в юридичних навчальних закладах

7. Види юридичної діяльності.

У економіці

У політиці

У духовній сфері

За соціальними
сферами:

• За інтелектуальним змістом юридична діяльність поділяється

- реконструктивна

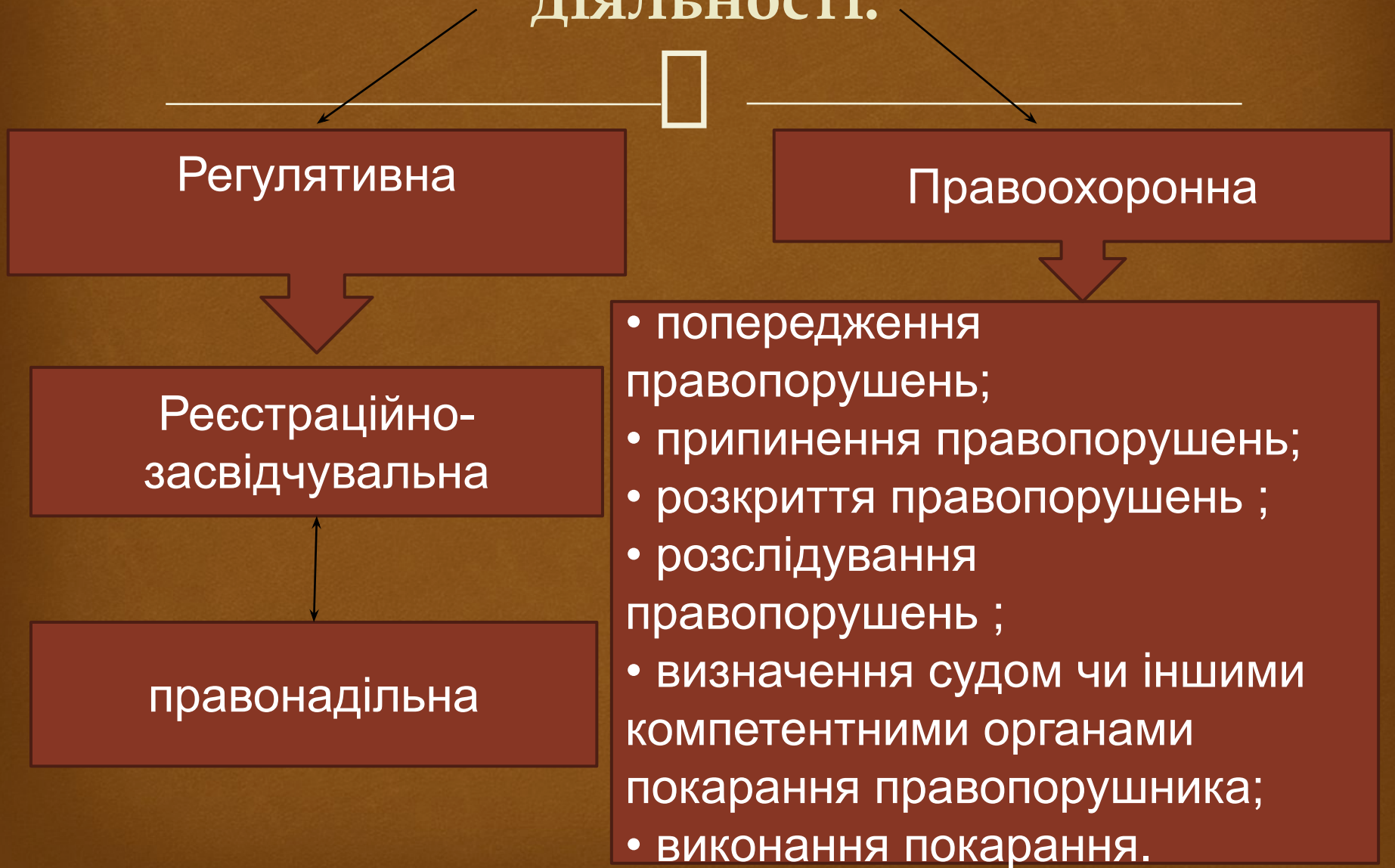
- реєстраційна

- комунікативна

- пізнавально-пошукова

- організаційна

Залежно від норм права, які реалізуються, розрізняють такі види юридичної діяльності:

За суб'єктами юридична діяльність поділяється :

- судову,
- слідчу,
- прокурорську,
- адвокатську,
- нотаріальну,
- юридичне консультування.

За кількістю уповноважених осіб, що здійснюють розгляд юридичної справи:

Індивідуальна
(одноособова)

Колегіальна
(колективна)

5. Структурна характеристика та класифікації юридичної діяльності

Суб'єкти

Об'єкти

Засоби

Форми здійснення

Методи здійснення

Функції

Тенденції розвитку юридичної діяльності

- *Переорієнтація* форм та методів здійснення юридичної діяльності.
- *Неухильне збільшення* кількості суб'єктів юридичної діяльності.
- *Активізація* суб'єктів юридичної діяльності недержавного походження, які певною мірою становлять конкуренцію у сфері практичної діяльності.
- *Збільшення бази* нормативного регулювання, що може створити певні труднощі регламентації юридичної діяльності як за рахунок розвитку національного законодавства, так і завдяки імплементації норм міжнародного права.
- *Взаємодія та взаємопроникнення* у співвідношенні з іншими видами соціальної діяльності спостерігатимуться, що зумовлено посиленням регулятивного впливу права на різні сфери соціального життя та підвищенням на цій основі його соціальної цінності.
- *Трансформація* функцій окремих правових установ, змін їхнього статусу в сфері здійснення юридичної діяльності, зниження або підвищення престижності, а отже, можливі проблеми кадрового забезпечення та організаційної перебудови.
- *Набуває* особливого значення використання комп'ютерної техніки, яка значною мірою полегшує працю юристів, спрощує доступ до правової інформації.
- *Перенасичення* національного ринку у сфері надання правових послуг, перевищення пропозицій над попитом.
- *Посилення* вимог щодо кадрового забезпечення юридичної діяльності, стандартизація професійної сфери діяльності юристів за рахунок адаптації національного законодавства до вимог Європейського Союзу та імплементації міжнародних стандартів.

□

ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ!